

Algemene Voorwaarden Raet

Onder Raet wordt in deze Algemene Voorwaarden verstaan iedere dochteronderneming en iedere andere gelieerde onderneming, welke, voor zichzelf aan de andere partij (hierna: de Opdrachtgever), een aanbieding heeft gedaan of voor zichzelf met Opdrachtgever een verbintenis is aangegaan dan wel in enige rechtsbetrekking staat en welke deze Algemene Voorwaarden van toepassing heeft verklaard. Toepasselijkheid van (inkoop)voorwaarden van Opdrachtgever wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen. Tot gelieerde ondernemingen behoren alle rechtspersonen en vennootschappen die overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 2:24a t/m 2:24c Burgerlijk Wetboek aan Raet bv zijn verbonden.

Deze Algemene Voorwaarden zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amersfoort. Deze Algemene Voorwaarden zijn tevens in te zien op internet: www.raet.nl.

I. Algemene bepalingen

1 Aanbieding, algemene bepalingen

1.1 Deze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen, overeenkomsten en rechtsbetrekkingen waarbij Raet goederen en/of diensten en/of rechten van welke aard dan ook aan Opdrachtgever levert, ook indien deze goederen en/of diensten en/of rechten niet (nader) in deze Voorwaarden zijn omschreven.

1.2 Deze Algemene Voorwaarden bestaan uit een algemeen deel (dit hoofdstuk I) en een zestal bijzondere delen (hoofdstukken II tot en met VII). Afhankelijk van de door Raet te leveren goederen en/of diensten zijn de bepalingen uit het betreffende bijzondere deel van toepassing. Ingeval van enige strijdigheid van bepalingen van een bijzonder deel met bepalingen uit het algemeen deel prevaleren de desbetreffende bepalingen van het bijzondere deel. Afwijkingen op deze Algemene Voorwaarden zijn slechts geldig indien deze uitdrukkelijk schriftelijk en door de terzake bevoegde persoon zijn overeengekomen.

1.3 Alle aanbiedingen zijn vrijblijvend, tenzij in het aanbod schriftelijk uitdrukkelijk anders is aangegeven. Opdrachtgever staat in voor de juistheid en volledigheid van de door of namens hem aan Raet opgegeven maten, eisen, specificaties van de prestatie en andere gegevens waarop Raet zijn aanbieding baseert.

1.4 Toepasselijkheid van eventuele inkoop- of andere voorwaarden van Opdrachtgever wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen. Ondertekening of (stilzwijgende) acceptatie door Raet van documenten van Opdrachtgever waarop (bijvoorbeeld voorgedrukt op briefpapier) zulke algemene voorwaarden van toepassing zijn verklaard, geldt nimmer als aanvaarding daarvan.

1.5 Indien enige bepaling van deze Algemene Voorwaarden nietig is of vernietigd wordt, zullen de overige bepalingen van deze Algemene Voorwaarden volledig van kracht blijven en zullen Raet en Opdrachtgever in overleg treden teneinde nieuwe bepalingen ter vervanging van de nietige respectievelijk vernietigde bepalingen overeen te komen, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van

de nietige respectievelijk vernietigde bepaling in acht worden genomen.

1.6 Raet behoudt zich het recht voor haar overeenkomsten met Opdrachtgever over te dragen aan gelieerde ondernemingen. Ingeval Raet hiertoe overgaat, zal zij dit aan Opdrachtgever melden.

1.7 Raet behoudt zich het recht voor om medewerkers die met de uitvoering van de werkzaamheden belast zijn te vervangen door andere medewerkers, indien Raet meent dat dit voor de uitvoering van de werkzaamheden wenselijk is

1.8 Indien in deze voorwaarden of anderszins in de communicatie met Opdrachtgever wordt verwezen naar schriftelijk overeengekomen afspraken, dan wordt daarmee uitsluitend bedoeld geschrift of fax en nimmer elektronisch berichtenverkeer waaronder bijvoorbeeld e-mail.

1.9 Met het uitvoeren van werkzaamheden op locatie door Raet wordt steeds bedoeld locaties die normaal toegankelijk en binnen redelijke tijd bereikbaar zijn in het land waar Raet gevestigd is. Voor te verrichten werkzaamheden op afgelegen locaties, waaronder eilanden, dan wel moeilijk te bereiken locaties, kan van kostenverhogende omstandigheden sprake zijn, zoals bedoeld in artikel 12 of 13 van deze voorwaarden.

2 Prijs en betaling

2.1 Tenzij anders door Raet is aangegeven luiden alle door Raet gegeven prijzen en tarieven in euro en zijn exclusief omzetbelasting (BTW) en andere heffingen welke van overheidswege worden opgelegd. Alle prijzen en tarieven zijn gebaseerd op uitvoering van de overeenkomst gedurende normale werktijden, waaronder wordt verstaan: maandag tot en met vrijdag (uitgezonderd algemene nationale feestdagen) tussen 8.00 en 18.00 uur, met een maximum van acht uren per dag. Tenzij in de aanbieding uitdrukkelijk anders staat aangegeven of zulks uitdrukkelijk is overeengekomen zijn reizen, reis- en verblijfkosten, extra uren en andere aan de werkzaamheden gebonden bijzondere kosten niet bij de prijzen en tarieven inbegrepen. Voorzover deze kosten niet zijn inbegrepen, kunnen ze door Raet apart in rekening worden gebracht.

2.2 Raet heeft gedurende de looptijd van de overeenkomst het recht haar prijzen en tarieven jaarlijks op 1 januari aan te passen op basis van de ontwikkelingen van het prijsniveau in de markt.

2.3 Ingeval van orders met een lagere waarde dan € 1.000,- kan een bedrag voor administratie- en afhandelingskosten in rekening worden gebracht aan Opdrachtgever.

2.4 Raet is gerechtigd de overeengekomen prijzen en tarieven door middel van een schriftelijke kennisgeving aan Opdrachtgever aan te passen voor prestaties die, volgens de desbetreffende planning respectievelijk volgens de overeenkomst, zullen worden geleverd op een tijdstip dat tenminste drie maanden na de datum van deze kennisgeving ligt, tenzij partijen schriftelijk zijn overeengekomen dat prijzen en tarieven niet zullen worden gewijzigd. Uitsluitend indien Opdrachtgever niet akkoord wenst te gaan met een door Raet kenbaar gemaakte aanpassing van prijzen en tarieven als bedoeld in dit artikel, is Opdrachtgever gerechtigd binnen zeven

werkdagen na de in het betreffende artikel bedoelde kennisgeving de overeenkomst schriftelijk op te zeggen tegen de in de kennisgeving van Raet genoemde datum waarop de prijs- of tariefsaanpassing in werking zou treden dan wel de overeenkomst te annuleren.

2.5 In het geval van levering van dienstverlening als bedoeld in hoofdstuk III geschiedt facturering maandelijks achteraf op basis van nacalculatie met inachtneming van de daarvoor geldende tarieven van Raet, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. In geval van overige dienstverlening geschiedt facturering steeds jaarlijks vooraf en in het geval van levering van producten, bij aflevering van de desbetreffende producten, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

2.6 Alle facturen zullen door Opdrachtgever worden betaald conform de op de factuur vermelde betalingscondities dan wel de anderszins schriftelijk overeengekomen betalingscondities. Bij gebreke van specifieke condities zal Opdrachtgever binnen 30 (dertig) dagen na factuurdatum betalen. Opdrachtgever is niet gerechtigd tot enige compensatie, korting of verrekening.

2.7 Indien Opdrachtgever de verschuldigde bedragen niet binnen de overeengekomen termijn betaalt, zal Opdrachtgever, zonder dat enige ingebrekestelling nodig is, over het openstaande bedrag de wettelijke rente verschuldigd zijn als bedoeld in artikel 6:119 a en 6:120 Burgerlijk Wetboek (wettelijke rente bij handelstransacties). Indien Opdrachtgever na ingebrekestelling nalatig blijft de vordering te voldoen, kan de vordering uit handen worden gegeven, in welk geval Opdrachtgever naast het alsdan verschuldigde totale bedrag tevens gehouden zal zijn tot redelijke vergoeding van buitengerechtelijke en indien relevant gerechtelijke kosten, waaronder alle kosten, als bedoeld in artikel 6:96 Burgerlijk Wetboek, berekend door externe deskundigen naast de in rechte vastgestelde kosten, verband houdende met de inning van deze vordering of van rechtsuitoefening anderszins, waarvan de hoogte wordt bepaald op minimaal 15% van het totale bedrag.

3 Vertrouwelijke informatie en niet-overname beding

3.1 Partijen zijn jegens elkaar verplicht geheimhouding te betrachten ter zake van alle informatie en gegevens die zij van elkaar ontvangen, tenzij een wettelijke plicht openbaarmaking van die informatie en/of gegevens gebiedt. Het is partijen derhalve niet toegestaan zonder voorafgaande uitdrukkelijke toestemming op enigerlei wijze, direct of indirect, informatie en/of gegevens met betrekking tot de andere partij openbaar te (doen) maken of aan een derde ter beschikking te stellen. Informatie en gegevens zullen in ieder geval als vertrouwelijk worden beschouwd indien deze door één der partijen als zodanig zijn aangeduid. De plicht tot geheimhouding eindigt één jaar na het beëindigen van de overeenkomst, tenzij anders is overeengekomen.

3.2 Elk van de partijen zal gedurende de looptijd van de overeenkomst alsmede één jaar na beëin-

diging daarvan geen medewerkers van de andere partij die betrokken zijn geweest bij de uitvoering van de overeenkomst, in dienst nemen dan wel anderszins, direct of indirect, voor zich laten werken, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van die andere partij.

3.3 Indien Opdrachtgever het bepaalde uit lid 1 of 2 van dit artikel overtreedt en weigert mee te werken aan ongedaanmaking van die overtreding, dan verbeurt Opdrachtgever tegenover Raet een direct opeisbare boete van € 2.000,- per dag dat de overtreding voortduurt, zulks onverminderd de verplichting tot het vergoeden van daadwerkelijk geleden schade. Onder schade wordt in ieder geval begrepen de door Raet te maken opleidings- en wervingskosten. Raet zal de betreffende toestemming in voorkomend geval niet onthouden indien Opdrachtgever een passende schadeloosstelling heeft aangeboden.

3.4 Opdrachtgever vrijwaart Raet voor aanspraken van personen van wie persoonsgegevens zijn geregistreerd of worden verwerkt in het kader van een persoonsregistratie die door Opdrachtgever wordt gehouden of waarvoor Opdrachtgever uit hoofde van de wet anderszins verantwoordelijk is, tenzij Opdrachtgever bewijst dat de feiten die aan de aanspraak ten grondslag liggen uitsluitend aan Raet toerekenbaar zijn.

4 Voorbehoud van eigendom en rechten, alsmede opschorting

4.1 Alle aan Opdrachtgever geleverde goederen en zaken blijven eigendom van Raet of haar (toeleveranciers, totdat alle desbetreffende bedragen die Opdrachtgever verschuldigd is voor de krachtens de overeenkomst geleverde of te leveren goederen of verrichte of te verrichten werkzaamheden, alsmede de bedragen bedoeld in artikel 2.7 (Overschrijding betalingstermijn), waaronder begrepen rente en kosten van invordering, volledig aan Raet zijn voldaan. Indien de Opdrachtgever, ook na ingebrekestelling, niet, niet tijdig of niet correct betaalt, is Raet gerechtigd zich na overleg met Opdrachtgever toegang te verschaffen tot de plaatsen waar het geleverde zich bevindt, het geleverde (in eigendom) terug te nemen c.q. te demonteren en terug te nemen, ook indien en voor zover het geleverde door natrekking of anderszins eigendom van Opdrachtgever zou zijn geworden. Indien met het geleverde een nieuwe zaak is ontstaan, wordt de nieuwe zaak geacht te zijn gevormd ten behoeve van Raet, waarbij Opdrachtgever geacht wordt op te treden als houder van de zaak. De eigendom van de nieuwe zaak zal eerst op Opdrachtgever overgaan zodra de terzake verschuldigde betalingen volledig zijn voldaan.

4.2 Rechten worden aan Opdrachtgever steeds verleend of, in het voorkomend geval, overgedragen onder de voorwaarde dat Opdrachtgever de daarvoor overeengekomen vergoedingen tijdig en volledig betaalt.

4.3 Raet is bij gebreke van tijdige betaling van enig verschuldigd bedrag gerechtigd haar verplichtingen op te schorten zonder jegens Opdrachtgever tot enigerlei schadevergoeding gehouden te zijn. Voor zover Raet gedurende deze periode op verzoek van Opdrachtgever toch werkzaamheden verricht, kan Raet hiervoor een afzonderlijke vergoeding in rekening brengen conform haar gebruikelijke tarieven.

4.4 Rechten worden in voorkomend geval aan Opdrachtgever steeds verleend of overgedragen onder de opschortende voorwaarde dat Opdrachtgever de daarvoor overeengekomen vergoedingen tijdig en volledig betaalt.

4.5 Raet kan de in het kader van de overeenkomst ontvangen of gegenereerde zaken, producten,

vermogensrechten, gegevens, documenten, databestanden en (tussen-)resultaten van de dienstverlening van Opdrachtgever onder zich houden, ondanks een bestaande verplichting tot afgifte, totdat Opdrachtgever alle aan Raet verschuldigde bedragen betaald heeft.

5 Risico

5.1 Het risico van verlies, diefstal of beschadiging van zaken, producten, programmatuur of gegevens die voorwerp van de overeenkomst zijn, gaat op Opdrachtgever over op het moment waarop deze in de feitelijke beschikkingsmacht van Opdrachtgever of een hulppersoon van Opdrachtgever zijn gebracht.

6 Rechten van intellectuele eigendom

6.1 Alle rechten van intellectuele- en industriële eigendom op alle krachtens de overeenkomst door of namens Raet ontwikkelde of ter beschikking gestelde programmatuur, Raet Portal, databestanden, apparatuur of andere materialen zoals analyses, modellen, technieken, ontwerpen, documentatie, rapporten, offertes, cursusmaterialen, alsmede voorbereidend materiaal daarvan, berusten uitsluitend bij Raet, diens licentiegevers of de desbetreffende fabrikant. Opdrachtgever verkrijgt uitsluitend de gebruiksrechten en bevoegdheden die bij deze voorwaarden of die anderszins (bijvoorbeeld in voorwaarden die zijn ingesloten bij standaardprogrammatuur) uitdrukkelijk worden toegekend. Men zal de programmatuur, Raet Portal, databestanden of andere (cursus)materialen op geen enkele wijze (doen) vervoelvoudigen of daarvan kopieën (doen) vervaardigen. Een aan Opdrachtgever toekomend recht tot gebruik is niet-exclusief en niet overdraagbaar aan derden.

6.2 Indien in afwijking van artikel 6.1 Raet bereid is zich te verbinden tot overdracht van een recht van intellectuele of industriële eigendom, kan een zodanige verbintenis steeds slechts schriftelijk en uitdrukkelijk worden aangegaan. Indien partijen schriftelijk en uitdrukkelijk overeenkomen dat rechten van intellectuele of industriële eigendom ten aanzien van specifiek voor Opdrachtgever ontwikkelde programmatuur, Raet Portal, databestanden, apparatuur of andere materialen, over zullen gaan op Opdrachtgever, dan laat dit de bevoegdheid van Raet onverlet om de aan die ontwikkeling ten grondslag liggende onderdelen, algemene beginselen, ideeën, ontwerpen, documentatie, werken, programmeertalen en dergelijke, zonder enige beperking voor andere doeleinden toe te passen en te exploiteren, hetzij voor zichzelf hetzij voor derden. Evenmin tast een overdracht van rechten van intellectuele of industriële eigendom het recht van Raet aan om ten behoeve van zichzelf of derden ontwikkelingen te ondernemen die soortgelijk zijn aan die welke ten behoeve van Opdrachtgever zijn of worden gedaan.

6.2 Opdrachtgever is ermee bekend dat de ter beschikking gestelde programmatuur, Raet Portal, databestanden, apparatuur en andere materialen vertrouwelijke informatie en/of bedrijfsgeheimen van Raet of diens licentiegevers bevatten. Opdrachtgever verbindt zich, onverminderd het bepaalde in artikel 3 (Geheimhouding), deze programmatuur, databestanden, apparatuur en materialen geheim te houden, niet aan derden bekend te maken of in gebruik te geven en slechts te gebruiken voor het doel waarvoor deze hem ter beschikking zijn gesteld. Onder derden worden ook begrepen alle personen werkzaam in de organisatie van Opdrachtgever die niet noodzakelijkerwijs de programmatuur, Raet Portal, databestanden, apparatuur en/of andere materialen behoeven te gebruiken, alsmede met Opdrachtgever gelieerde (rechts)personen of entiteiten.

6.3 Het is Opdrachtgever niet toegestaan enige aanduiding omtrent auteursrechten, merken, handelsnamen of andere rechten van intellectuele eigendom uit de programmatuur, Raet Portal, databestanden, apparatuur of materialen te verwijderen of te wijzigen, daaronder begrepen aanduidingen omtrent het vertrouwelijk karakter en geheimhouding.

6.4 Het is Raet toegestaan haar licentiegever of de desbetreffende fabrikant technische maatregelen te (laten) nemen ter bescherming van de programmatuur. Indien Raet de programmatuur door middel van technische bescherming heeft beveiligd, is het Opdrachtgever niet toegestaan deze beveiliging te verwijderen of te ontwijken. Indien de beveiligingsmaatregelen tot gevolg hebben dat Opdrachtgever niet in staat is een reservekopie van de programmatuur te maken, zal Raet op verzoek van Opdrachtgever een reservekopie van de programmatuur aan Opdrachtgever tegen kostprijs ter beschikking stellen.

6.5 Behoudens het geval dat Raet een reservekopie van de programmatuur aan Opdrachtgever ter beschikking stelt, heeft Opdrachtgever het recht één reservekopie van de programmatuur aan te houden. Onder reservekopie wordt in deze Algemene Voorwaarden verstaan: een stoffelijk voorwerp waarop de programmatuur is vastgelegd, uitsluitend ter vervanging van het oorspronkelijke exemplaar van de programmatuur in geval van onvrijwillig bezitsverlies of beschadiging. De reservekopie dient een identieke kopie te zijn en steeds te zijn voorzien van dezelfde labels en indicaties als het oorspronkelijke exemplaar.

6.6 Indien Opdrachtgever programmatuur ontwikkelt of een derde voor hem programmatuur ontwikkelt dan wel als Opdrachtgever het voornemen heeft dit te doen en hij in verband met de interoperabiliteit van de te ontwikkelen programmatuur en de aan hem door Raet ter beschikking gestelde programmatuur informatie nodig heeft om deze interoperabiliteit te bewerkstelligen, zal Opdrachtgever Raet schriftelijk en gespecificeerd verzoeken om de benodigde informatie. Raet zal dan binnen redelijke termijn mededelen of Opdrachtgever de beschikking kan krijgen over de verlangde informatie en onder welke voorwaarden, waaronder mede begrepen financiële voorwaarden en voorwaarden betreffende de door Opdrachtgever eventueel in te schakelen derden. Onder interoperabiliteit wordt in deze Algemene Voorwaarden verstaan: het vermogen van programmatuur om informatie met andere componenten van een computersysteem en/of programmatuur uit te wisselen en door middel van deze informatie te communiceren.

6.7 Met inachtneming van de overige bepalingen in deze Algemene Voorwaarden is Opdrachtgever gerechtigd tot verbetering van gebreken in de hem ter beschikking gestelde programmatuur, indien zulks noodzakelijk is voor het uit de aard van de programmatuur voortvloeiende beoogde gebruik daarvan. Waar in deze Algemene Voorwaarden sprake is van rechten of verplichtingen met betrekking tot gebreken, wordt onder gebreken verstaan het aantoonbaar niet voldoen aan de tussen Raet en Opdrachtgever uitdrukkelijk en schriftelijk overeengekomen functionele en/of technische specificaties. Van een gebrek in standaard- of maatwerkprogrammatuur of apparatuur is voorts alleen sprake indien deze kan worden gereproduceerd. Opdrachtgever is gehouden bij constateren van gebreken en/of storingen daarvan onverwijld melding aan Raet te maken.

6.8 Raet zal Opdrachtgever vrijwaren tegen elke rechtsvordering welke gebaseerd is op de bewering dat door Raet zelf ontwikkelde programmatuur, Raet Portal, databestanden, apparatuur of materialen inbreuk maken op een in Nederland geldend recht van intellectuele eigendom, onder de voorwaarde

dat Oprachtgever Raet onverwijld schriftelijk informeert over het bestaan en de inhoud van de rechtsvordering en de afhandeling van de zaak, waaronder het treffen van eventuele schikkingen, geheel overlaat aan Raet.

Oprachtgever zal daartoe de nodige volmachten, informatie en medewerking aan Raet verlenen om zich, zonodig in naam van Oprachtgever, tegen deze rechtsvorderingen te verweren. Deze verplichting tot vrijwaring vervalt indien en voor zover de betreffende inbreuk verband houdt met wijzigingen die Oprachtgever in de programmatuur, apparatuur of materialen heeft aangebracht of door derden heeft laten aanbrengen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Raet of indien een inbreuk anderszins verwijtbaar of toerekenbaar is aan Oprachtgever. Indien in rechte onherroepelijk vast staat dat de door Raet zelf ontwikkelde programmatuur, apparatuur of materialen inbreuk maken op enig aan een derde toebehorend recht van intellectuele eigendom of indien naar het oordeel van Raet een gereede kans bestaat dat een zodanige inbreuk zich voordoet, zal Raet het geleverde tegen creditering van de verwervingskosten onder aftrek van een redelijke gebruiksvergoeding terugnemen, of zorgdragen dat de Oprachtgever het geleverde, of functioneel gelijkwaardige andere programmatuur, Raet Portal, databestanden, apparatuur of materialen, ongestoord kan blijven gebruiken.

6.9 Iedere andere of verdergaande aansprakelijkheid of vrijwaringverplichting van Raet wegens schending van rechten van intellectuele eigendom van derden is uitgesloten, daaronder begrepen aansprakelijkheid en vrijwaringverplichtingen van Raet voor inbreuken die veroorzaakt worden door het gebruik van de geleverde apparatuur, programmatuur, Raet Portal, databestanden, en/of materialen in een niet door Raet gemodificeerde vorm, in samenhang met niet door Raet geleverde of verstrekte goederen of programmatuur of op een andere wijze dan waarvoor de apparatuur, programmatuur en/of materialen is ontwikkeld of bestemd.

6.10 Oprachtgever staat ervoor in dat geen rechten van derden zich verzetten tegen beschikbaarstelling aan Raet van apparatuur, programmatuur, Raet Portal, databestanden, voor Raet Portal bestemde informatie, muziek, teksten, logo's, foto's, afbeeldingen en geluiden, filmmateriaal, domeinnamen, metatags e.d. of andere materialen met het doel van gebruik, bewerking of met het doel van uitvoering van (pre-) installatiewerkzaamheden of configuratiewerkzaamheden door Raet. Indien Raet een prestatie heeft geleverd naar ontwerpen, tekeningen of andere aanwijzingen door of namens Oprachtgever beschikbaar gesteld, garandeert Oprachtgever dat daardoor geen intellectuele eigendomsrechten van derden worden aangetast. Oprachtgever zal Raet vrijwaren tegen elke actie of vordering welke is gebaseerd op de bewering dat zodanig beschikbaar stellen, gebruik of bewerken inbreuk maakt op enig recht van derden.

7 Medewerking door Oprachtgever

7.1 Iedere offerte of aanbieding van Raet is gebaseerd op de informatie die door de Oprachtgever is verstrekt. Oprachtgever staat er voor in dat alle gegevens en inlichtingen die nuttig en noodzakelijk kunnen zijn voor uitvoering van de overeenkomst, zijn verstrekt en dat deze juist en volledig zijn. Oprachtgever zal Raet steeds tijdig alle voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst nuttige en noodzakelijke gegevens of inlichtingen blijven verschaffen en alle medewerking verlenen.

7.2 Oprachtgever is verantwoordelijk voor de selectie, het gebruik en de toepassing in zijn organi-

satie van de apparatuur, programmatuur en van de door Raet te verlenen diensten, gegeven adviezen, alsmede voor de back up-, controle- en beveiligingsprocedures en een adequaat systeembeheer van de geleverde apparatuur, programmatuur, Raet Portal en databestanden, alsmede voor de informatie die wordt uitgewisseld of verwerkt via deze apparatuur, programmatuur, Raet Portal en/of databestanden. Indien van de zijde van Raet informatie of advies wordt verstrekt op het gebied van arbeidsvoorwaarden, CAO's, fiscaliteit, wet- en regelgeving en/of andere onderwerpen van juridische of administratieve aard, wordt zulks gedaan onder voorwaarde en in de verwachting dat Oprachtgever de informatie en/of adviezen verifieert of door deskundigen laat verifiëren.

7.3 Indien is overeengekomen dat Oprachtgever programmatuur, materialen of gegevens op informatiedragers ter beschikking zal stellen, zullen deze voldoen aan de voor het uitvoeren van de werkzaamheden noodzakelijke kwaliteiten.

7.4 Indien voor de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijke gegevens niet, niet tijdig of niet overeenkomstig de afspraken ter beschikking van Raet staan of indien Oprachtgever op andere wijze niet aan zijn verplichtingen voldoet, heeft Raet het recht tot opschorting van de uitvoering van de overeenkomst en heeft Raet - voor zover de aard van de tekortkoming van Oprachtgever zulks rechtvaardigt -, het recht om de daardoor ontstane kosten volgens haar gebruikelijke tarieven in rekening te brengen, onverminderd alle overige uit de wet aan Raet toekomende rechten.

7.5 Ingeval medewerkers van Raet op de locatie van Oprachtgever werkzaamheden verrichten, zal Oprachtgever kosteloos voor de door die medewerkers in redelijkheid voor de uitvoering van de opdracht benodigde faciliteiten, zoals - indien van toepassing - een veilige werkruimte met telecommunicatiefaciliteiten, zorgdragen. Oprachtgever zal Raet vrijwaren voor aanspraken van derden, medewerkers van Raet daaronder begrepen, die in verband met de uitvoering van de overeenkomst schade lijden welke het gevolg is van het handelen of het nalaten van Oprachtgever of van onveilige situaties in diens organisatie.

7.6 Onverminderd het gestelde in Artikel 7.5 (Beschikbaarheid veilige faciliteiten) staat Oprachtgever er tevens voor in dat de locaties waar de door Raet ingezette medewerkers hun werkzaamheden dienen uit te voeren, voldoen aan de daaraan te stellen eisen en voorschriften conform de vigerende ARBO regelgeving.

8 Leveringstermijnen

8.1 Alle door Raet genoemde (leverings)termijnen zijn naar beste weten vastgesteld op grond van de gegevens die bij het aangaan van de overeenkomst bij Raet bekend waren en zullen zoveel mogelijk in acht worden genomen; de enkele overschrijding van een genoemde (leverings)termijn brengt Raet niet in verzuim. Raet is niet gebonden aan (leverings)termijnen die vanwege buiten haar macht gelegen omstandigheden die zich na het aangaan van de overeenkomst hebben voorgedaan, niet meer gehaald kunnen worden. In alle gevallen, derhalve ook indien partijen schriftelijk en uitdrukkelijk een uiterste termijn zijn overeengekomen, komt Raet wegens tijdsoverschrijding eerst in verzuim nadat Oprachtgever hem schriftelijk in gebreke heeft gesteld. Raet is niet gebonden aan al dan niet uiterste (leverings)termijnen die vanwege buiten haar macht gelegen omstandigheden die zich na het aangaan van de overeenkomst hebben voorgedaan, niet meer gehaald kunnen worden. Evenmin is Raet gebonden aan een al dan

niet uiterste leveringstermijn als partijen een wijziging van de inhoud of omvang van de overeenkomst (meerwerk, wijziging van specificaties etc.) zijn overeengekomen. Indien overschrijding van enige termijn dreigt, zullen Raet en Oprachtgever zo spoedig mogelijk in overleg treden.

9 Duur van de overeenkomst en beëindiging

9.1 Indien de overeenkomst voor bepaalde tijd is aangegaan, is deze met ingang van de datum waarop de eerste levering plaatsvindt van kracht voor de overeengekomen periode met uitdrukkelijke uitsluiting van de toepasselijkheid van art. 7:408 BW. De overeenkomst wordt na afloop van de initiële periode telkenmale stilzijdend verlengd met dezelfde periode als de initiële periode, tenzij Oprachtgever en Raet schriftelijk anders overeenkomen, danwel Oprachtgever of Raet de overeenkomst aangetekend schriftelijk beëindigt met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden voor het einde van de betreffende periode.

9.2 Aan elk der partijen komt de bevoegdheid tot gehele of gedeeltelijke ontbinding van de overeenkomst slechts toe indien de andere partij, na een deugdelijke en zo gedetailleerd mogelijke schriftelijke ingebrekestelling waarbij een redelijke termijn gesteld wordt voor zuivering van de tekortkoming, toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van wezenlijke verplichtingen ingevolge de overeenkomst.

9.3 Indien een overeenkomst welke naar zijn aard en inhoud niet door volbrenging eindigt, voor onbepaalde tijd is aangegaan, kan deze door elk der partijen na goed zakelijk overleg en onder opgave van redenen door schriftelijke opzegging worden beëindigd. Indien tussen partijen geen uitdrukkelijke opzegtermijn is overeengekomen, dient bij de opzegging een termijn van zes maanden in acht te worden genomen. Partijen zullen wegens rechtmatige opzegging nimmer tot enige schadevergoeding zijn gehouden.

9.4 Indien een overeenkomst voor bepaalde tijd is aangegaan (ongeacht of deze overeenkomst al dan niet stilzijdend wordt verlengd) en Oprachtgever zonder voorafgaande schriftelijke instemming van Raet, de overeenkomst tussentijds beëindigt, hetzij door opzegging, hetzij door feitelijke beëindiging, bijvoorbeeld door A) de aanvoer van door Raet te verwerken gegevens te beëindigen dan wel substantieel te verminderen, of B) de vraag om te leveren diensten of goederen te beëindigen dan wel substantieel te verminderen of C) de hoeveelheid te beheren en/of te onderhouden apparatuur of programmatuur substantieel te verminderen of D) materieel af te wijken van de overeengekomen of geprognosticeerde omzetcijfers, wordt dit beschouwd als een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de verplichtingen van Oprachtgever. In dat geval zal Oprachtgever een direct opeisbare schadevergoeding aan Raet verschuldigd zijn, gelijk aan het gemiddelde maandelijkse bedrag (inclusief omzetbelasting) dat Raet aan Oprachtgever ter zake van de betreffende dienstverlening in de twaalf maanden direct voorafgaande aan de beëindiging in rekening heeft gebracht (respectievelijk zou brengen indien de overeenkomst nog geen twaalf maanden heeft geduurd), vermenigvuldigd met het aantal maanden dat de overeenkomst zou voortduren indien deze op reguliere wijze zou zijn beëindigd door Oprachtgever, een en ander onverminderd de verplichting van Oprachtgever tot het voldoen van aanvullende schadevergoeding, voorzover de schade de op grond

van het voorgaande te betalen schadevergoeding zou overtreffen.

9.5 Zowel Raet als Opdrachtgever kunnen de overeenkomst zonder ingebrekestelling en zonder rechterlijke tussenkomst door schriftelijke kennisgeving met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk beëindigen indien de wederpartij - al dan niet voorlopig - surséance van betaling wordt verleend, indien ten aanzien van de wederpartij faillissement wordt aangevraagd of indien zijn onderneming wordt geliquideerd of beëindigd. Partijen zullen wegens de in dit artikel bedoelde beëindiging nimmer tot enige schadevergoeding zijn gehouden.

9.6 Indien Opdrachtgever op het moment van ontbinding reeds prestaties ter uitvoering van de overeenkomst heeft ontvangen, zullen deze prestaties en de daarmee samenhangende betalingsverplichting geen voorwerp van ongedaanmaking zijn, tenzij Raet ten aanzien van die prestaties in verzuim is. Bedragen die Raet vóór de ontbinding heeft gefactureerd in verband met hetgeen zij reeds ter uitvoering van de overeenkomst heeft verricht of geleverd, blijven met inachtneming van het in de vorige volzin bepaalde onverminderd verschuldigd en worden op het moment van de ontbinding direct opeisbaar.

9.7 Rechten en plichten uit de overeenkomst tussen Raet en Opdrachtgever, die naar hun aard en inhoud bestemd zijn om voort te duren, blijven onverminderd van kracht na beëindiging of ontbinding van de overeenkomst.

10 Aansprakelijkheid van Raet; vrijwaring

10.1 Raet aanvaardt wettelijke verplichtingen tot schadevergoeding voor zover dat uit dit artikel 10 blijkt.

10.2 De aansprakelijkheid van Raet wegens toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst is beperkt tot vergoeding van directe schade tot maximaal het bedrag van de op basis van die overeenkomst betaalde prijs (exclusief BTW). Indien de overeenkomst hoofdzakelijk een duurovereenkomst is met een looptijd van één jaar of langer, dan wel indien Raet het geleverde op nacalculatiebasis factureert, wordt de bedongen prijs gesteld op het totaal van de vergoedingen (exclusief BTW) dat door Opdrachtgever aan Raet is betaald over de drie maanden voorafgaand aan het ontstaan van de schade. In geen geval zal de totale vergoeding voor directe schade echter meer bedragen dan € 1.000.000,- (één miljoen euro). Onder directe schade wordt uitsluitend verstaan:

- a. de aantoonbare redelijke kosten die Opdrachtgever zou moeten maken om de prestatie van Raet aan de overeenkomst te laten beantwoorden. Deze schade wordt echter niet vergoed indien de overeenkomst wordt ontbonden of indien de schade is te wijten aan Opdrachtgever;
- b. de aantoonbare kosten die Opdrachtgever heeft gemaakt voor het noodgedwongen langer operationeel houden van zijn oude systeem of systemen en daarmee samenhangende voorzieningen doordat Raet op een voor haar bindende leverdatum niet heeft geleverd, verminderd met eventuele besparingen die het gevolg zijn van de vertraagde levering;
- c. aantoonbare redelijke kosten, gemaakt ter vaststelling van de oorzaak en de omvang van de schade, voor zover de vaststelling betrekking heeft op directe schade in de zin van deze voorwaarden;
- d. aantoonbare redelijke kosten, gemaakt ter voorkoming of beperking van schade, voor zover Opdrachtgever aantoont dat deze kosten hebben geleid tot beperking van directe schade in de zin van deze voorwaarden.

10.3 De totale aansprakelijkheid van Raet voor

schade door dood of lichamelijk letsel of voor materiële beschadiging van goederen zal in geen geval meer bedragen dan € 1.000.000,- (één miljoen euro) per gebeurtenis, waarbij een reeks van samenhangende gebeurtenissen geldt als één gebeurtenis met een maximum van € 2.000.000,- (twee miljoen euro) per jaar.

10.4 Aansprakelijkheid van Raet voor indirecte schade, daaronder begrepen gevolgschade, gederfde winst, gemiste besparingen, verlies van gegevens en schade door bedrijfsstagnatie en leegloop, is te allen tijde uitgesloten.

10.5 Buiten de in artikel 10.2 en 10.3 genoemde gevallen rust op Raet geen enkele aansprakelijkheid voor schadevergoeding, ongeacht de grond waarop een actie tot schadevergoeding zou worden gebaseerd. De in artikel 10.2 en 10.3 genoemde maximumbedragen komen te vervallen indien en voorzover de schade het gevolg is van opzet of grove schuld van Raet.

10.6 De aansprakelijkheid van Raet wegens toerekenbare tekortkoming in de nakoming van een overeenkomst ontstaat slechts indien Opdrachtgever Raet onverwijld en deugdelijk schriftelijk in gebreke stelt, stellende daarbij een redelijke termijn ter zuivering van de tekortkoming en Raet ook na die termijn toerekenbaar in de nakoming van zijn verplichtingen tekort blijft schieten. De ingebrekestelling dient een zo gedetailleerd mogelijke omschrijving van de tekortkoming te bevatten, zodat Raet in staat is adequaat te reageren.

10.7 Voorwaarde voor het ontstaan van enig recht op schadevergoeding is steeds dat Opdrachtgever de schade zo spoedig mogelijk (doch uiterlijk een jaar na het ontstaan daarvan) schriftelijk bij Raet meldt.

10.8 Opdrachtgever vrijwaart Raet en medewerkers van Raet voor alle aanspraken van derden, in het bijzonder voor aanspraken van derden wegens productaansprakelijkheid als gevolg van een gebrek in een product of systeem dat door Opdrachtgever aan een derde is geleverd en dat mede bestond uit door Raet geleverde apparatuur, programmatuur, Raet Portal, databestanden of andere materialen, behoudens indien en voor zover Opdrachtgever bewijst dat de schade is veroorzaakt door die apparatuur, programmatuur, Raet Portal, databestanden of andere materialen.

10.9 Opdrachtgever draagt het risico voor schade veroorzaakt door gebreken of ongeschiktheid van zaken die van hem afkomstig zijn dan wel door hem zijn voorgeschreven of bij een door hem voorgeschreven leverancier moeten worden betrokken en voor de niet, niet tijdige of niet correcte levering van bedoelde zaken. Opdrachtgever is aansprakelijk voor schade ten gevolge van onrechtmatig handelen van door Opdrachtgever ingeschakelde nevenaannemers en hun hulpverleners.

10.10 Het bepaalde in dit artikel geldt ook ten gunste van alle (rechts)personen waarvan Raet zich ter uitvoering van de overeenkomst bedient.

10.11 De werking van art. 7:404 BW is uitgesloten.

11 Overmacht

11.1 Geen der partijen is gehouden tot het nakomen van enige verplichting indien hij daartoe verhinderd is als gevolg van overmacht. Onder overmacht wordt mede verstaan een tekortkoming van toeleveranciers van Raet.

11.2 Wanneer de overmachtsituatie langer dan negentig dagen duurt, hebben partijen het recht om de overeenkomst door middel van een aangetekende schriftelijke kennisgeving te beëindigen tenzij voorzienbaar is dat de overmachtsituatie binnen redelijke termijn zal worden opgelost. Hetgeen reeds ingevolge de overeenkomst gepresteerd is, wordt in dat ge-

val naar verhouding afgerekend, zonder dat partijen elkaar overigens iets verschuldigd zullen zijn.

12 Wijziging en uitbreiding van werkzaamheden, prestaties en/of leveringen

12.1 Indien Raet op verzoek of met voorafgaande instemming van Opdrachtgever werkzaamheden, andere prestaties, of leveringen heeft verricht die buiten de inhoud of omvang van hetgeen is overeengekomen vallen, zullen deze werkzaamheden, prestaties, of leveringen door Opdrachtgever aan Raet worden vergoed volgens de gebruikelijke tarieven van Raet. Raet is echter niet verplicht aan een dergelijk verzoek te voldoen en kan verlangen dat daarvoor een afzonderlijke schriftelijke overeenkomst wordt gesloten. In het geval Raet is begonnen met het uitvoeren van voornoemde werkzaamheden, prestaties en/of leveringen en mocht blijken dat de opdracht daartoe door niet terzake bevoegde werknemers van Opdrachtgever is verstrekt, blijft Opdrachtgever niettemin gehouden de aan deze werkzaamheden, prestaties en/of leveringen verbonden vergoedingen, aan Raet te voldoen. In een zodanig geval zal Raet deze werkzaamheden, prestaties en/of leveringen op eerste aanwijzing van Opdrachtgever opschorten of staken.

12.2 Opdrachtgever aanvaardt dat door wijziging of uitbreiding van de werkzaamheden, prestaties, of leveringen als bedoeld in artikel 12.1 het overeengekomen of verwachte tijdstip van voltooiing van de verplichtingen, de wederzijdse verantwoordelijkheden van Opdrachtgever en Raet en de overeengekomen tarieven van Raet, kunnen worden beïnvloed.

12.3 Voor zover voor de werkzaamheden, prestaties of leveringen een vaste prijs is afgesproken en partijen voornemens zijn om met betrekking tot extra werkzaamheden, prestaties of leveringen een afzonderlijke overeenkomst te sluiten, zal Raet na een schriftelijk verzoek daartoe van Opdrachtgever, Opdrachtgever tevoren schriftelijk informeren over de financiële consequenties van die extra werkzaamheden, prestaties of leveringen.

13 Kostenverhogende omstandigheden/ verrekening van meer- en minderwerk

13.1 Wanneer kostenverhogende omstandigheden ontstaan, zal Raet de Opdrachtgever daarvan zo spoedig mogelijk in kennis stellen.

13.2 Kostenverhogende omstandigheden die niet aan Raet te wijten zijn, worden verrekend als meerwerk op de wijze als bepaald in dit artikel, tenzij partijen schriftelijk anders zijn overeengekomen. In overige vergelijkbare omstandigheden treden partijen zo spoedig mogelijk in overleg om tot een rechtvaardige onderlinge verrekening te komen. Minderwerk behoeft voorafgaande schriftelijke overeenstemming.

13.3 Verrekening van meer- en minderwerk vindt in ieder geval plaats:

- a. in geval van overeengekomen wijziging in de omvang van de te leveren zaken of diensten (wijziging in het bestek, het werk of de voorwaarden van uitvoering van het werk);
- b. in geval van afwijkingen van de bedragen van overeengekomen stelposten en van verrekenbare en/of geschatte hoeveelheden;
- c. in de gevallen als in deze voorwaarden bepaald.

13.4 Verrekening van het meerwerk geschiedt ineens bij de eerstvolgende factuur. In ieder geval geschiedt betaling van het meerwerk na voltooiing daarvan. Verrekening van het minderwerk geschiedt ineens bij de eindafrekening.

14 Onderaanneming

14.1 Raet is gerechtigd bij de uitvoering van de

overeenkomst, gebruik te maken van de diensten van derden, hetzij in onderaanneming, hetzij door tijdelijke inhuur van personeel.

14.2 Inschakeling van derden laat onverlet de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van Raet voor de nakoming van de, krachtens de overeenkomst en deze voorwaarden, op haar rustende verplichtingen, voor zover dit de krachtens de belasting- en sociale verzekeringswetgeving op haar als werkgever rustende verplichtingen betreft.

15 Toepasselijk recht en geschillen

15.1 De aanbiedingen van Raet alsmede de overeenkomsten tussen Raet en Opdrachtgever worden beheerst door Nederlands recht.

15.2 De geschillen welke tussen Raet en Opdrachtgever mochten ontstaan naar aanleiding van een door Raet gedane aanbieding, een door Raet met Opdrachtgever gesloten overeenkomst dan wel naar aanleiding van nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg mochten zijn, zullen, voor zover de vorderingen een beloop van € 5.000,- niet te boven gaan, worden beslecht door de bevoegde Kantonrechter en voor zover de vorderingen een beloop van € 5.000,- te boven gaan beslecht worden door arbitrage conform het arbitragereglement van de Stichting Geschillenoplossing Automatisering te Den Haag, onverminderd het recht van partijen een voorziening in kort geding te vragen.

II. Computerservice / personeelsmanagement en inkomensberekendingsdiensten

De in dit hoofdstuk "Computerservice" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen van deze Algemene Voorwaarden, uitsluitend van toepassing indien Raet diensten op het gebied van computerservice (zoals automatische informatieverwerking, inkomensberekendingsdiensten en daaraan gerelateerde diensten) verleent, waaronder wordt verstaan het verwerken van gegevens met behulp van door of namens Raet beheerde programmatuur en apparatuur.

16 Uitvoering van de werkzaamheden

16.1 Raet zal de computerservice met zorg verrichten overeenkomstig de met Opdrachtgever schriftelijk vastgelegde procedures en afspraken.

16.2 Tenzij anders is overeengekomen, zal Opdrachtgever de te verwerken gegevens brengen naar de plaats waar Raet de computerservice uitvoert. Transport geschiedt voor rekening en risico van Opdrachtgever, ook indien dit door Raet wordt uitgevoerd of verzorgd.

16.3 Opdrachtgever staat er voor in dat alle door hem aan Raet ter uitvoering van de computerservice ter beschikking gestelde materialen, gegevens, programmatuur, procedures en instructies steeds juist en volledig zijn en dat alle aan Raet verstrekte informatiedragers voldoen aan de specificaties van Raet.

16.4 Alle door Raet bij de computerservice te gebruiken apparatuur, programmatuur en andere materialen blijven het eigendom respectievelijk voorwerp van intellectuele eigendom van Raet of haar licentiegevers, ook indien Opdrachtgever een vergoeding betaalt voor het ontwikkelen of aanschaffen ervan door Raet. Raet kan de van Opdrachtgever ontvangen producten en gegevens en de resultaten van de verwerking onder zich houden totdat Opdrachtgever alle aan Raet verschuldigde bedragen betaald heeft.

16.5 Raet kan wijzigingen in de inhoud of omvang van de computerservice aanbrenge. Indien dergelijke wijzigingen een verandering van de bij Opdracht-

gever geldende procedures tot gevolg hebben, zal Raet Opdrachtgever hierover zo tijdig mogelijk inlichten en komen de kosten van deze verandering voor rekening van Opdrachtgever. In zodanig geval kan Opdrachtgever de overeenkomst schriftelijk door opzegging beëindigen tegen de datum waarop de wijziging in werking treedt, tenzij deze wijziging verband houdt met wijzigingen in relevante wetgeving of andere door bevoegde instanties gegeven voorschriften of Raet de kosten van deze wijziging voor haar rekening neemt.

16.6 Raet zal zich naar beste kunnen inspannen om de door haar bij de uitvoering van de computerservice gebruikte programmatuur zover mogelijk aan te passen aan wijzigingen in relevante wetgeving of andere door bevoegde instanties gegeven voorschriften. Desverzocht zal Raet tegen de bij haar gebruikelijke tarieven Opdrachtgever adviseren over de gevolgen van deze aanpassingen voor Opdrachtgever.

16.7 Indien Raet aan Opdrachtgever programmatuur beschikbaar stelt teneinde de computerservice mogelijk te maken, is terzake van de programmatuur het gestelde in hoofdstuk V (Gebruik en Onderhoud van Programmatuur) eveneens van toepassing.

17 Duur

17.1 Ten aanzien van de duur en opzegging van de overeenkomst is het gestelde in artikel 9.3 (Duur en beëindiging) van toepassing.

18 Telecommunicatie

18.1 Indien bij computerservice gebruik wordt gemaakt van telecommunicatiefaciliteiten (waaronder tevens te rekenen verbindingen via het internet), is Opdrachtgever verantwoordelijk voor correct en bevoegd gebruik ervan. Raet is niet verantwoordelijk en/of aansprakelijk voor beveiliging, transmissiefouten of beschikbaarheid.

18.2 Bij verwerking van gegevens met gebruik van telecommunicatiefaciliteiten zal Raet Opdrachtgever toegangs- of identificatiecodes kunnen toewijzen. Opdrachtgever zal de toegangscode vertrouwelijk behandelen en ervoor zorgdragen dat uitsluitend geautoriseerde personen gebruik maken van deze toegangscode.

19 Beveiliging en privacy

19.1 Opdrachtgever staat ervoor in dat alle wettelijke voorschriften betreffende de te verwerken gegevens, waaronder in het bijzonder begrepen de voorschriften bij of krachtens de alsdan geldende privacywetgeving gesteld, stipt in acht zijn en zullen worden genomen en dat alle voorgeschreven aanmeldingen, toestemmingen en overige formaliteiten zijn verricht. Opdrachtgever zal Raet alle terzake gevraagde informatie onverwijld schriftelijk verstrekken. Raet zal, voor zover bij Raet in beheer en/of bewerking, naar beste kunnen zorgdragen voor een naar de stand van de techniek adequate beveiliging van de persoonsgegevens.

19.2 Opdrachtgever vrijwaart Raet voor alle aanspraken van derden die jegens Raet mochten worden ingesteld wegens schending van de alsdan geldende wettelijke voorschriften betreffende de te verwerken gegevens, waaronder begrepen, maar niet beperkt tot, privacywetgeving en/of wettelijke bewaartermijnen.

20 Garantie

20.1 Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, is Raet niet verantwoordelijk voor controle van de juistheid en volledigheid van de resultaten van de computerservice. Opdrachtgever zal deze resultaten na ontvangst controleren.

20.2 Raet staat er niet voor in dat de computer-

service foutloos zal worden verleend. Indien aantoonbaar is dat onvolkomenheden in de resultaten van de verwerking een direct gevolg zijn van producten, programmatuur, informatiedragers, procedures of bedieningshandelingen waarvoor Raet uit hoofde van de overeenkomst uitdrukkelijk verantwoordelijk is, zal Raet de computerservice herhalen teneinde naar beste vermogen deze onvolkomenheden te herstellen, mits de voor het herhalen van de computerservice benodigde gegevens nog beschikbaar zijn en Opdrachtgever de onvolkomenheden zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen één week na ontvangst van de resultaten, schriftelijk en gedetailleerd aan Raet kenbaar maakt. De herhaling zal gratis worden uitgevoerd. Indien de onvolkomenheden niet zijn toe te rekenen aan Raet, kan Opdrachtgever Raet verzoeken de computerservice te herhalen, in welk geval Raet de kosten daarvan aan Opdrachtgever in rekening zal brengen.

20.3 Indien herstel van onvolkomenheden die toegerekend worden aan Raet redelijkerwijs niet mogelijk is, zal Raet de voor de betreffende computerservice door Opdrachtgever verschuldigde bedragen crediteren, zonder verder of anderszins jegens Opdrachtgever aansprakelijk te zijn.

20.4 Opdrachtgever vrijwaart Raet voor alle aanspraken van derden voortvloeiend uit of terug te voeren op de uitvoering door Raet van computerservice en de daarmee gegenereerde informatie.

III. Dienstverlening

De in dit hoofdstuk "Dienstverlening" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen van deze Algemene Voorwaarden, uitsluitend van toepassing indien Raet diensten verleent, zoals organisatie- en automatiseringsadviezen, toepasbaarheidsonderzoek, projectbegeleiding, consultancy, opleidingen, cursussen, trainingen, ondersteuning, het ontwerpen of ontwikkelen van programmatuur of informatiesystemen of het verlenen van assistentie daarbij en dienstverlening met betrekking tot netwerken en ICT infrastructures. Deze bepalingen laten de in deze Algemene Voorwaarden opgenomen bepalingen omtrent specifieke diensten, zoals computerservice, de ontwikkeling van programmatuur en onderhoud, onverlet.

21 Uitvoering

21.1 Raet zal zich naar beste vermogen inspannen de dienstverlening met zorg uit te voeren, in voorkomend geval overeenkomstig de met Opdrachtgever schriftelijk vastgelegde afspraken en procedures. Alle diensten van Raet worden uitgevoerd op basis van een inspanningsverbintenis, tenzij en voor zover in de schriftelijke overeenkomst Raet uitdrukkelijk een resultaat heeft toegezegd en het betreffende resultaat tevens met voldoende bepaaldheid is omschreven. Eventuele afspraken betreffende een serviceniveau worden steeds slechts schriftelijk uitdrukkelijk overeengekomen.

21.2 Indien is overeengekomen dat de dienstverlening in fasen zal plaatsvinden, is Raet gerechtigd de aanvang van de diensten die tot een volgende fase behoren uit te stellen totdat Opdrachtgever de resultaten van de daaraan voorafgaande fase schriftelijk heeft goedgekeurd.

21.3 Slechts indien dit schriftelijk uitdrukkelijk is overeengekomen, is Raet gehouden bij de uitvoering van de dienstverlening tijdige en verantwoorde aanwijzingen van Opdrachtgever op te volgen. Raet is

niet verplicht aanwijzingen op te volgen die de inhoud of omvang van de overeengekomen dienstverlening wijzigen of aanvullen; indien echter dergelijke aanwijzingen worden opgevolgd, zullen de desbetreffende werkzaamheden door Opdrachtgever dienen te worden vergoed conform artikel 12 (Wijziging) en/of 13 (Meerwerk).

21.4 Indien tijdens de uitvoering van de dienstverlening (nadere) afspraken worden gemaakt c.q. vastgelegd in bijvoorbeeld projectverslagen, dan dienen deze door de terzake bevoegde vertegenwoordiger van Raet te zijn ondertekend alvorens deze afspraken rechtsgeldigheid hebben.

22 Tussentijdse beëindiging van een overeenkomst

22.1 In aanvulling op het bepaalde in artikel 9 (Duur en beëindiging) kan Raet de overeenkomst voortijdig beëindigen, indien zij van mening is dat de werkzaamheden niet meer kunnen worden uitgevoerd conform de overeenkomst en eventuele wijzigingen daarop of in het geval van gewichtige redenen als bedoeld in artikel 7:408 lid 2 Burgerlijk Wetboek. Een en ander dient gemotiveerd en schriftelijk aan Opdrachtgever te worden bekend gemaakt.

22.2 Indien door Opdrachtgever tot tussentijdse beëindiging wordt overgegaan, zal Opdrachtgever aan Raet een schadevergoeding zijn verschuldigd, gelijk aan het bedrag (inclusief omzetbelasting) dat Raet aan Opdrachtgever ter zake van de betreffende dienstverlening in de zes maanden direct voorafgaande aan de beëindiging in rekening heeft gebracht (respectievelijk zou brengen indien de overeenkomst nog geen zes maanden heeft geduurd).

23 Aansprakelijkheid

23.1 Onverminderd het gestelde in artikel 10 (Aansprakelijkheid) is Raet uitsluitend aansprakelijk voor aantoonbare en toerekenbare tekortkomingen in de uitvoering van de werkzaamheden, voor zover deze het gevolg zijn van het niet in acht nemen door Raet van de zorgvuldigheid, deskundigheid en het vakmanschap waarop bij het uitvoeren van de werkzaamheden mag worden vertrouwd.

IV. Ontwikkeling van programmatuur

De in dit hoofdstuk "Ontwikkeling van Programmatuur" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen van deze Algemene Voorwaarden en de bijzondere bepalingen uit het hoofdstuk III (Dienstverlening), uitsluitend van toepassing indien Raet in opdracht van Opdrachtgever programmatuur of bijvoorbeeld een Raet Portal ontwikkelt, anders dan door middel van dienstverlening of detachering. Op deze programmatuur is ook het hoofdstuk V (Gebruik en Onderhoud van Programmatuur) van toepassing, behalve voor zover daarvan in dit hoofdstuk wordt afgeweken. De in dit hoofdstuk bedoelde rechten en verplichtingen hebben uitsluitend betrekking op computerprogrammatuur in een, voor gegevensverwerkende apparatuur, leesbare vorm en vastgelegd op voor een zodanige apparatuur leesbaar materiaal, alsmede op de daarbij behorende documentatie.

24 Ontwikkeling van programmatuur

24.1 Partijen zullen schriftelijk specificeren welke programmatuur ontwikkeld zal worden en op welke manier dit zal geschieden. Raet zal de programmatuurontwikkeling met zorg uitvoeren op basis van de door Opdrachtgever te verstrekken gegevens, waarbij Opdrachtgever instaat voor de juistheid, volledigheid en consistentie.

24.2 Raet is gerechtigd, doch niet verplicht, de

juistheid, volledigheid of consistentie van de aan haar ter beschikking gestelde gegevens of specificaties te onderzoeken en bij constatering van eventuele onvolkomenheden de overeengekomen werkzaamheden op te schorten totdat Opdrachtgever de betreffende onvolkomenheden heeft weggenomen.

24.3 Onverminderd het bepaalde in artikel 6 (Intellectuele eigendom) verkrijgt Opdrachtgever het recht te gebruik van de programmatuur in zijn bedrijf of organisatie onder toepasselijkheid van het gestelde in hoofdstuk V (Gebruik en Onderhoud van Programmatuur). Indien en voor zover dit uitsluitend schriftelijk is overeengekomen, kan, enkel en alleen ten behoeve van continuïteitsdoeleinden, de broncode van de programmatuur en de bij de ontwikkeling van de programmatuur voortgebrachte technische documentatie aan Opdrachtgever ter beschikking worden gesteld, mits Opdrachtgever een en ander uitsluitend voor eigen gebruik aanwendt.

25 Aflevering, installatie en acceptatie

25.1 Raet zal de te ontwikkelen programmatuur aan Opdrachtgever conform de schriftelijk vastgelegde specificaties afleveren en installeren, dit laatste slechts indien een door Raet uit te voeren installatie schriftelijk is overeengekomen.

25.2 Indien een acceptatietest schriftelijk is overeengekomen, bedraagt de testperiode veertien dagen na aflevering of, indien een door Raet uit te voeren installatie schriftelijk is overeengekomen, na voltooiing van de installatie. Gedurende de testperiode is het Opdrachtgever niet toegestaan de programmatuur voor productieve of operationele doeleinden te gebruiken.

25.3 De programmatuur zal tussen partijen gelden als geaccepteerd:

- a. indien tussen partijen niet een acceptatietest is overeengekomen: bij de aflevering of, indien een door Raet uit te voeren installatie schriftelijk is overeengekomen, bij de voltooiing van de installatie, dan wel;
- b. indien tussen partijen schriftelijk een acceptatietest is overeengekomen: op de eerste dag na de testperiode, dan wel;
- c. indien Raet vóór het einde van de testperiode een testrapport als bedoeld in artikel 25.6 ontvangt: op het moment dat de in dat testrapport genoemde gebreken zijn hersteld, onverminderd de aanwezigheid van onvolkomenheden die volgens artikel 25.7 aan acceptatie niet in de weg staan.

25.4 In afwijking van het voorgaande zal de programmatuur, indien Opdrachtgever daarvan vóór het moment van acceptatie enig gebruik - anders dan voor testdoeleinden - maakt, reeds gelden als volledig geaccepteerd vanaf de aanvang van dat gebruik.

25.5 Indien bij het uitvoeren van de overeengekomen acceptatietest blijkt dat de programmatuur gebreken bevat die de voortgang van de acceptatietest belemmeren, zal Opdrachtgever Raet hierover schriftelijk gedetailleerd informeren, in welk geval de testperiode onderbroken wordt totdat de programmatuur zodanig is aangepast dat die belemmering is opgeheven.

25.6 Indien bij het uitvoeren van de overeengekomen acceptatietest blijkt dat de programmatuur gebreken in de zin van artikel 6.7 (Herstel van gebreken) bevat, zal Opdrachtgever Raet uiterlijk op de laatste dag van de testperiode door middel van een schriftelijk en gedetailleerd testrapport over de gebreken informeren. Raet zal zich naar beste vermogen inspannen de gemelde gebreken binnen een redelijke termijn te herstellen, waarbij Raet gerechtigd is tijdelijke oplossingen dan wel programmaomwegen of probleemvermijdende beperkingen in

de programmatuur aan te brengen.

25.7 Acceptatie van de programmatuur mag niet worden onthouden op andere gronden dan die welke verband houden met de tussen partijen uitdrukkelijk schriftelijk overeengekomen specificaties en voorts niet wegens het bestaan van kleine gebreken, zijnde gebreken die operationele of productieve ingebruikname van de programmatuur redelijkerwijs niet in de weg staan, onverminderd de verplichting van Raet om deze kleine gebreken in het kader van de garantieregeling van artikel 28 (Garantie), indien toepasselijk, te herstellen.

25.8 Indien de programmatuur in fasen en/of onderdelen wordt afgeleverd en getest, laat de niet-acceptatie van een bepaalde fase en/of onderdeel een eventuele acceptatie van een andere fase en/of een ander onderdeel onverlet. De acceptatie van de laatste fase en/of het laatste onderdeel betekent echter tevens de acceptatie van het geheel van de programmatuur.

V. Gebruik en onderhoud van programmatuur

De in dit hoofdstuk "Gebruik en Onderhoud van Programmatuur" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen van deze Algemene Voorwaarden, uitsluitend van toepassing op alle door Raet ter beschikking gestelde programmatuur. De in dit hoofdstuk bedoelde rechten en verplichtingen hebben uitsluitend betrekking op computerprogrammatuur in een voor gegevensverwerkende apparatuur leesbare vorm en vastgelegd op voor een zodanige apparatuur leesbaar materiaal, alsmede op de daarbij behorende documentatie, alles met inbegrip van eventueel door Raet te verstrekken nieuwe versies.

26 Gebruiksrecht

26.1 Onverminderd het bepaalde in artikel 6 (Intellectuele eigendom) verleent Raet Opdrachtgever het niet-exclusieve recht tot het gebruik van de gelicentieerde versie van de programmatuur. Opdrachtgever zal de tussen partijen overeengekomen gebruiksbeperkingen steeds stipt naleven. Onverminderd het overigens in deze Algemene Voorwaarden bepaalde, omvat het gebruiksrecht van Opdrachtgever uitsluitend het recht de programmatuur te laden en uit te voeren.

26.2 De programmatuur mag door Opdrachtgever uitsluitend in zijn eigen bedrijf of organisatie worden gebruikt op de ene verwerkingseenheid en voor een bepaald aantal of soort gebruikers of aansluitingen waarvoor het gebruiksrecht is verstrekt. Voor zover daaromtrent niets is overeengekomen, geldt de verwerkingseenheid van Opdrachtgever waarop de programmatuur voor het eerst is gebruikt en het aantal aansluitingen dat op het moment van eerste gebruik op die verwerkingseenheid is aangesloten, als verwerkingseenheid en aantal aansluitingen waarvoor het gebruiksrecht is verstrekt. Bij eventuele storing van de bedoelde verwerkingseenheid kan de programmatuur voor de duur van de storing op een andere verwerkingseenheid worden gebruikt. Het gebruiksrecht kan betrekking hebben op meerdere verwerkingseenheden voor zover dat uit de overeenkomst uitdrukkelijk blijkt.

26.3 Het gebruiksrecht is niet overdraagbaar. Het is Opdrachtgever niet toegestaan de programmatuur en informatiedragers waarop deze is vastgelegd te verkopen, te verhuren, te sub-licentiëren, te vervreemden of daarop beperkte rechten te verlenen of op welke wijze of voor welk doel dan ook ter beschikking van een derde te stellen, ook niet indien de betreffende derde de programmatuur uitsluitend ten behoeve van Opdrachtgever gebruikt. Onder

derde wordt in dit verband mede begrepen een aan Oprachtgever gelieerde onderneming, zoals een moeder-, dochter- of zustervennootschap.

26.4 Oprachtgever zal de programmatuur niet wijzigen anders dan in het kader van het herstellen van gebreken, en niet gebruiken in het kader van de verwerking van gegevens ten behoeve van derden ('timesharing'). De broncode van de programmatuur en de bij de ontwikkeling van de programmatuur voortgebrachte technische documentatie worden niet aan Oprachtgever ter beschikking gesteld.

26.5 Onverwijld na het eindigen van het gebruiksrecht van de programmatuur zal Oprachtgever alle in zijn bezit zijnde exemplaren van de programmatuur aan Raet retourneren. Indien partijen zijn overeengekomen dat Oprachtgever bij het einde van het gebruiksrecht de betreffende exemplaren zal verwijderen van de door Oprachtgever gebruikte apparatuur en zal vernietigen, zal Oprachtgever van zodanige verwijdering en vernietiging Raet onverwijld schriftelijk melding maken.

27 Aflevering, installatie en acceptatie

27.1 Raet zal de programmatuur op de overeengekomen soort en formaat informatiedragers aan Oprachtgever afleveren en indien een door Raet uit te voeren installatie schriftelijk is overeengekomen, de programmatuur bij Oprachtgever installeren.

27.2 Indien tussen partijen schriftelijk een acceptatietest is overeengekomen is het bepaalde in de artikelen 25.2 (acceptatie) tot en met 25.8 van overeenkomstige toepassing.

27.3 Indien tussen partijen niet is overeengekomen dat een acceptatietest wordt uitgevoerd, aanvaardt Oprachtgever de programmatuur in de staat waarin deze zich op het moment van aflevering bevindt, onverminderd de verplichtingen van Raet ingevolge de garantie van artikel 28 (Garantie).

28 Garantie

28.1 Gedurende een periode van drie maanden na aflevering, of, indien tussen partijen een acceptatietest is overeengekomen, drie maanden na acceptatie, zal Raet naar beste vermogen eventuele gebreken in de programmatuur in de zin van artikel 6.7 (Herstel van gebreken) herstellen indien deze binnen die periode gedetailleerd omschreven schriftelijk bij Raet zijn gemeld. Raet garandeert niet dat de programmatuur zonder onderbreking of gebreken zal werken of dat alle gebreken zullen worden hersteld. De door Raet terzake van de programmatuur verstrekte garanties zullen nimmer verder strekken dan hetgeen door de desbetreffende fabrikant of toeleverancier van Raet wordt gegarandeerd.

Het herstel zal gratis worden uitgevoerd indien de programmatuur voor een vaste prijs is ontwikkeld. In andere gevallen zal Raet haar gebruikelijke tarieven en kosten van herstel in rekening kunnen brengen. Raet kan voorts haar gebruikelijke tarieven en de kosten van herstel in rekening brengen indien sprake is van gebruiksfouten of onoordeelkundig gebruik van Oprachtgever of van andere niet aan Raet toe te rekenen oorzaken of indien de gebreken bij het uitvoeren van de overeengekomen acceptatietest hadden kunnen worden vastgesteld. Herstel van verminkte of verloren gegane gegevens valt niet onder de garantie. De garantieverplichting vervalt indien Oprachtgever zonder schriftelijke toestemming van Raet wijzigingen in de programmatuur aanbrengt of doet aanbrengen.

28.2 Het herstel zal geschieden op een door Raet te bepalen locatie. Raet is gerechtigd tijdelijke oplossingen dan wel programmaomwegen of probleemvermijdende beperkingen in de programmatuur aan te brengen. Indien Raet op locatie van de Oprachtgever werkzaamheden dient uit te voeren kunnen

reis- en verblijfskosten apart in rekening worden gebracht.

28.3 Na afloop van de in artikel 28.1 (Garantie) bedoelde garantieperiode is Raet niet gehouden eventuele gebreken en/of andere onvolkomenheden te herstellen, tenzij er tussen partijen een onderhoudsovereenkomst is afgesloten dat zodanig herstel omvat.

29 Onderhoud

29.1 De bepalingen inzake onderhoud zijn uitsluitend van toepassing indien partijen schriftelijk zijn overeengekomen dat Raet onderhoud op de programmatuur zal uitvoeren. Ten aanzien van de duur en opzegging van de overeenkomst is het gestelde in artikel 9.1 (Duur en beëindiging) van toepassing met dien verstande dat opzegging geschiedt met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden, zulks in afwijking van het gestelde in artikel 9.1.

29.2 De verplichting tot onderhoud binnen de overeengekomen tarieven strekt zich uitsluitend uit tot de programmatuur welke is opgenomen in de actuele overeengekomen installed base (programmatuurlijst) van Oprachtgever. Oprachtgever draagt er in overleg met Raet zorg voor dat de installed base steeds accuraat blijft. In het geval Raet onderhoudswerkzaamheden uitvoert ten aanzien van programmatuur welke zich op het moment van de werkzaamheden niet in de installed base is vermeld, zal Raet deze werkzaamheden op basis van nacalculatie tegen de gebruikelijke tarieven uitvoeren.

29.3 Raet heeft het recht om de in onderhoud te nemen programmatuur, alsmede de apparatuur, waarop de in onderhoud te nemen programmatuur is geïnstalleerd en (programmatuur die is geïnstalleerd op) apparatuur, gekoppeld aan de betreffende apparatuur, vooraf te keuren. Op basis van voornoemde keuring is Raet gerechtigd om de betreffende programmatuur niet in onderhoud te nemen, dan wel nadere voorwaarden te stellen waaronder de programmatuur in onderhoud zal worden genomen. Onder te stellen nadere voorwaarden wordt in ieder geval verstaan het overeenkomstig aanwijzingen van Raet aanpassen / upgraden van de programmatuur, apparatuur, systeemprogrammatuur en/of verbonden netwerken.

29.4 Indien voor de programmatuur een onderhoudsovereenkomst is gesloten of indien uitdrukkelijk schriftelijk is overeengekomen dat in de gebruiksvergoeding van de programmatuur onderhoud is inbegrepen, zal Oprachtgever overeenkomstig de gebruikelijke procedures van Raet geconstateerde gebreken in de programmatuur gedetailleerd aan Raet melden. Na ontvangst van de melding zal Raet naar beste vermogen gebreken in de zin van artikel 6.7 (Herstel van gebreken) trachten te herstellen en/of verbeteringen aanbrengen in latere nieuwe versies van de programmatuur. De resultaten zullen afhankelijk van de urgentie op de door Raet te bepalen wijze en termijn aan Oprachtgever ter beschikking worden gesteld. Raet is gerechtigd tijdelijke oplossingen dan wel programmaomwegen of probleemvermijdende restricties in de programmatuur aan te brengen.

29.5 Raet kan haar gebruikelijke tarieven en kosten van herstel in rekening brengen indien sprake is van gebruiksfouten of onoordeelkundig gebruik of van andere niet aan Raet toe te rekenen oorzaken of indien de programmatuur door anderen dan Raet is gewijzigd. Herstel van verminkte of verloren gegane gegevens en resultaten valt niet onder onderhoud.

29.6 Indien Oprachtgever niet gelijktijdig met het aangaan van de overeenkomst tot terbeschikkingstelling van de programmatuur een onderhoudsovereenkomst met Raet is aangegaan, kan Raet door

Oprachtgever niet gehouden worden alsnog een onderhoudsovereenkomst aan te gaan op een later moment.

30 Programmatuur van derden

30.1 Indien en voor zover Raet (standaard) programmatuur van derden aan Oprachtgever ter beschikking stelt, zullen, tenzij door Raet schriftelijk aan Oprachtgever anders is meegegeeld, voor wat betreft die programmatuur de voorwaarden van die derden van toepassing zijn en wordt geacht de desbetreffende licentie overeenkomst tot stand te zijn gekomen tussen Oprachtgever en de desbetreffende derde. Oprachtgever aanvaardt de bedoelde voorwaarden van derden. Deze voorwaarden zijn veelal ingesloten in de verpakking van desbetreffende programmatuur, dan wel verwerkt in de programmatuur zelf. Voorts zal Raet deze voorwaarden aan Oprachtgever op zijn verzoek toezenden. Het bepaalde in dit artikel is ook van toepassing op door Raet geleverde programmatuur die door Oprachtgever in gebruik wordt genomen door aanvaarding van een zogenaamde 'shrink wrap' licentie, waarbij de licentie overeenkomst tussen Oprachtgever en desbetreffende derde totstandkomt door opening van de verpakking van bedoelde programmatuur.

30.2 Indien en voor zover de bedoelde voorwaarden van derden in de verhouding tussen Oprachtgever en Raet om welke reden dan ook geacht worden niet van toepassing te zijn of uitdrukkelijk schriftelijk buiten toepassing worden verklaard, geldt het bepaalde in deze voorwaarden.

VI. Elektronisch bestellen

De in dit hoofdstuk "Elektronisch Bestellen" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen van deze Algemene Voorwaarden, uitsluitend van toepassing indien Raet aan Oprachtgever toegang geeft tot een door of namens Raet onderhouden Raet Portal of een ander elektronisch medium waarop goederen en diensten worden aangeboden (hierna: de Raet Portal) en kunnen worden besteld.

31 Gebruik

31.1 Raet verleent Oprachtgever het recht tot het gebruik van de Raet Portal. Het gebruiksrecht van Oprachtgever omvat uitsluitend het recht om op de Raet Portal goederen of diensten te bestellen. Voor ieder ander gebruik, waaronder het verveelvoudigen en openbaren van gegevens op de Raet Portal is vooraf schriftelijke toestemming van Raet vereist.

31.2 De toegang tot de Raet Portal is kosteloos voor Oprachtgever, tenzij Oprachtgever en Raet schriftelijk anders overeenkomen.

31.3 Alle bestellingen en leveringen voortvloeiend uit gebruik van de Raet Portal geschieden onder toepasselijkheid van de Algemene Voorwaarden van Raet.

31.4 Alle intellectuele eigendomsrechten (waaronder auteursrechten, merkenrechten en handelsnaamrechten) op gegevens die op de Raet Portal staan vermeld, komen toe aan Raet of diens licentiegevers. Voor het kopiëren en aan derden verstrekken van gegevens op de Raet Portal is de voorafgaande schriftelijke toestemming van Raet vereist.

31.5 Oprachtgever staat er jegens Raet voor in dat de personen uit de organisatie van Oprachtgever die gebruik maken van de Raet Portal bevoegd zijn via de Raet Portal namens Oprachtgever rechtshandelingen te verrichten.

31.6 Opdrachtgever staat er jegens Raet voor in dat geen andere dan bevoegde personen van het Raet Portal gebruik zullen maken en zal alle redelijkerwijs te verlangen maatregelen nemen om te voorkomen dat enige derde zich (onbevoegd) toegang zou kunnen verschaffen tot de Raet Portal.

31.7 Opdrachtgever geeft toestemming voor het gebruik van alle gegevens die betrekking hebben op het gebruik door Opdrachtgever van de Raet Portal, onder meer ten behoeve van de verbetering van de Raet Portal en de dienstverlening door Raet.

32 Virussen

32.1 Partijen nemen alle in redelijkheid te verlangen maatregelen om verspreiding van virussen te voorkomen.

32.2 Partijen zullen daartoe alle programmatuur en bestanden controleren op virussen alvorens deze aan de andere partij toe te zenden of beschikbaar te stellen.

32.3 De partij die een virus ontdekt in de programmatuur of de bestanden zal de andere partij onmiddellijk op de hoogte stellen van alle gegevens die van belang kunnen zijn bij voorkoming van de verspreiding van het virus. Beide partijen nemen vervolgens alle daartoe redelijkerwijs te verlangen maatregelen om verdere verspreiding van het virus te voorkomen. Onder virussen in dit artikel worden verstaan alle onbevoegde programmatuur, vreemde elementen en andere programmatuur welke al dan niet wijzigingen in bestanden en/of programmatuur veroorzaken (zoals Network worms, Trojan horses, logic bombs etc.).

33 Overeenkomst

33.1 Indien een bestelling op de Raet Portal wordt geplaatst komt een overeenkomst eerst tot stand nadat deze bestelling door Raet is bevestigd. Tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen geldt de administratie van Raet als volledig bewijs voor hetgeen door Opdrachtgever is besteld.

34 Herziening

34.1 Raet is te allen tijde gerechtigd de inhoud, beveiligingsprocedures, technische constructie, vormgeving of gegevens op de Raet Portal naar eigen inzicht te wijzigen.

35 Beschikbaarheid en juistheid

35.1 Opdrachtgever accepteert de Raet Portal en de gegevens op de Raet Portal "as is". Gebruik van de Raet Portal is voor rekening en risico van de Opdrachtgever. Raet geeft geen enkele garantie voor beschikbaarheid van de Raet Portal of juistheid en volledigheid van de Raet Portal of de gegevens die op de Raet Portal staan vermeld dan wel enige Raet Portal waarnaar de Raet Portal doorverwijst. Raet draagt op geen enkele wijze aansprakelijkheid voor eventuele schade veroorzaakt door of verbandhoudend met gebruik van de Raet Portal.

VII. Opleidingen

De in dit hoofdstuk "Opleidingen" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen van deze Algemene Voorwaarden, uitsluitend van toepassing indien Opdrachtgever deel wenst te nemen aan door Raet georganiseerde cursussen en opleidingen.

36 Inschrijving

36.1 Inschrijvingen kunnen per bedrijf, voor een enkele medewerker of voor een groep van medewerkers worden gedaan. Een cursus kan bij Raet op diverse plaatsen in Nederland of bij het inschrijvend bedrijf worden gehouden.

36.2 Een aanmelding geschiedt uitsluitend door

middel van een daartoe bestemd inschrijfformulier.

36.3 Raet is slechts gehouden aan een inschrijving gevolg te geven indien zij deze schriftelijk heeft geaccepteerd. In deze schriftelijke acceptatie wordt steeds aangegeven voor welke cursus is ingeschreven, tezamen met informatie over de locatie, cursusdatum (of data) en bereikbaarheid van de cursuslocatie.

37 Deelnamevoorbehoud en Organisatie

37.1 Alle cursussen worden gehouden onder voorbehoud van voldoende deelname. Indien een cursus niet door kan gaan, dan wordt de deelnemer hiervan uiterlijk twee weken voor aanvang van de cursus op de hoogte gesteld. In een dergelijk geval zal ofwel restitutie van het betaalde cursusbedrag plaatsvinden ofwel op verzoek voor zover mogelijk overschrijving naar de volgende cursus plaatsvinden.

37.2 Raet zal al het redelijke in het werk stellen om de cursus doorgang te laten vinden. Indien als gevolg van ziekte of om enige andere reden een docent niet (meer) beschikbaar is voor het geven van een cursus dan zal Raet al het redelijke in het werk stellen om de desbetreffende cursus eventueel op een later tijdstip doorgang te laten vinden.

37.3 Raet zal niet aansprakelijk zijn indien cursussen geen doorgang vinden.

38 Annulering

38.1 Indien een deelnemer de cursus annuleert of enige verplichting krachtens deze cursusvoorwaarden niet nakomt, met als gevolg dat annulering of uitstel van een cursus plaatsvindt, dan is de deelnemer aan Raet annuleringskosten verschuldigd.

38.2 Annulering van aanmelding dient uitsluitend schriftelijk plaats te vinden.

38.3 De annuleringsvoorwaarden luiden als volgt:

- Indien de annulering dertig kalenderdagen of langer vóór de aanvang van de cursus door Raet wordt ontvangen, is opdrachtgever de alsdan bij Raet gebruikelijke administratiekosten verschuldigd.
- Indien de annulering tussen veertien en dertig kalenderdagen vóór de aanvang van de cursus door Raet wordt ontvangen, is opdrachtgever 50% van de cursusprijs vermeerderd met de alsdan bij Raet gebruikelijke administratiekosten verschuldigd.
- Indien de annulering tussen één en dertien kalenderdagen vóór de aanvang van de cursus door Raet is ontvangen, is opdrachtgever 75% van de cursusprijs, vermeerderd met de alsdan bij Raet gebruikelijke administratiekosten verschuldigd.
- Indien de annulering op de aanvangsdatum van de cursus of daarna door Raet wordt ontvangen, is opdrachtgever tot volledige betaling van het cursusgeld gehouden.
- Bij annulering door Raet zal volledige restitutie van het betaalde cursusgeld plaatsvinden.
- Bovengenoemde annuleringskosten zijn eveneens van toepassing bij het uitstellen van deelname aan een cursus, met uitzondering van het bepaalde in artikel 37.1.

39 Wijzigingen

39.1 Raet behoudt zich het recht voor in noodzakelijke gevallen wijzigingen in cursusinhoud, -data, -plaats en eventuele andere cursusspecificaties aan te brengen. Raet is niet aansprakelijk voor de hieruit ten laste van de deelnemer en/of inschrijver eventueel voortvloeiende kosten en schade.

40 Intellectuele Eigendom

40.1 Al het cursusmateriaal en aanvullende documentatie door Raet in verband met enige cursus verstrekt, is auteursrechtelijk beschermd en mag dientengevolge niet in enigerlei vorm worden vermenigvuldigd zonder uitdrukkelijke schriftelijke toe-

stemming van Raet. De deelnemer wordt een niet-exclusief, niet-overdraagbaar gebruiksrecht verleend op de softwareproducten die worden gebruikt in de cursus waaraan wordt deelgenomen. Dit gebruiksrecht eindigt bij het einde van de cursus. Het is de deelnemer niet toegestaan de genoemde softwareproducten of gedeelten daarvan te vermenigvuldigen en/of ter beschikking te stellen aan derden.

41 Betaling

41.1 Alle gefactureerde bedragen dienen binnen 30 dagen te zijn voldaan.

Aldus op 6 mei 2004 vastgesteld door de bestuurder van Raet bv en gedeponeerd op 6 mei 2004 bij de Kamer van Koophandel Gooi- en Eemland te Amersfoort onder nummer 32097068.

Raet b.v.

Raet bv
Plotterweg 38, 3821 BB Amersfoort
Postbus 1495, 3800 BL Amersfoort
T. 033 45 06 506
F. 033 45 06 507
www.raet.nl